

РЕЦЕНЗИЯ

от проф. д-р Румен Йорданов Брусарски, редовен преподавател в УНСС, София

на материалите, представени за участие в конкурс
за заемане на академичната длъжност „доцент“
във Висшето училище по застраховане и финанси

по област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки,
професионално направление 3.8. „Икономика (Корпоративни финанси, предприема-
чество и финансово управление на застрахователни дружества)“

В конкурса за „доцент“, обявен в Държавен вестник, бр. 96 от 19.11.2018 г. и в интернет-страница на Висшето училище по застраховане и финанси за нуждите на катедра „Финанси“, като кандидат участва гл. ас. д-р Радостин Григориев Вазов от Висшето училище по застраховане и финанси.

1. Общо представяне на получените материали

Предмет:

Със Заповед № 68 от 08.03.2019 г. на Ректора на Висшето училище по застраховане и финанси (ВУЗФ) съм определен за член на научното жури на конкурс за заемане на академичната длъжност „доцент“ във ВУЗФ по област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.8. „Икономика (Корпоративни финанси, предприемачество и финансово управление на застрахователни дружества)“, обявен за нуждите на катедра „Финанси“.

За участие в обявения конкурс е подал документи **един-единствен кандидат** – гл. ас. д-р Радостин Григориев Вазов от Висшето училище по застраховане и финанси.

Представеният от гл. ас. д-р Вазов комплект от материали на хартиен носител е в съответствие с Правилника за развитие на академичния състав на ВУЗФ и включва следните документи:

- молба за допускане до участие в обявения конкурс за заемане на академичната длъжност „доцент“ във ВУЗФ по област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.8. „Икономика (Корпоративни финанси, предприемачество и финансово управление на застрахователни дружества)“;
- автобиография по европейски образец;

- копие от дипломата за придобита ОНС „Доктор“;
- монографичен труд с резюме;
- списък на публикациите след защитата на докторската дисертация и екземпляри от тях;
- авторска справка за научните приноси в трудовете и за цитиранията (без автотитиранията);
- медицинско свидетелство;
- свидетелство за съдимост;
- документ за изисквания се стаж по чл. 18, т. 2;
- доказателства за участие в научни проекти и други изследователски задачи;
- разделителни протоколи за съвместните публикации.

Кандидатът гл. ас. д-р Радостин Вазов е приложил общо **24 научни труда**, в т.ч.:

- монографии – 2 бр., както следва:
 - хабилитационен труд: Vazov R., "Inovative Approaches to Insurance Company Cash Flow Management (contemporary theoretical aspects)", VUZF Publishing House "St. Grigorii Bogoslov", 2019, ISBN: 978-954-8590-54-9;
 - Вазов Р., „Предприемачество иновации и мениджмънт (Нови подходи и представи)“, издателство на ВУЗФ „Св. Григорий Богослов“, 2019, ISBN 978-954-8590-55-6.
- статии и доклади, публикувани в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация – 1 бр. (в съавторство);
- статии и доклади, публикувани в нереферирани списания с научно рецензиране или публикувани в редактирани колективни токове – 10 бр. (8 самостоятелни и 2 в съавторство);
- студии, публикувани в нереферирани списания с научно рецензиране или публикувани в редактирани колективни токове – 3 бр. (2 самостоятелни и 1 в съавторство);
- ръководство на международни научни или образователни проекти – 1 бр.;
- участие в международни научни или образователни проекти – 3 бр.;
- ръководство на национални научни или образователни проекти – 3 бр.;
- участие в национални научни или образователни проекти – 1 бр.

Приемат се за рецензиране всички научни трудове на кандидата. Разпределението на научните трудове по съответни рубрики, в страната и в чужбина, е както следва:

- в страната:
 - 2 монографии;
 - 8 статии и доклади, публикувани в нереферирани списания с научно рецензиране или публикувани в редактирани колективни токове;
 - 3 студии, публикувани в нереферирани списания с научно рецензиране или публикувани в редактирани колективни токове;
 - 3 ръководства на национални научни или образователни проекти;
 - 1 участие в национален научен или образователен проект.
- в чужбина:
 - 1 статия, публикувана в научно издание, реферирано и индексирано в световноизвестни бази данни с научна информация;
 - 2 статии и доклади, публикувани в нереферирани списания с научно рецензиране или публикувани в редактирани колективни токове;
 - 1 ръководство на международен научен или образователен проект;
 - 3 участия в международни научни или образователни проекти.

2. Кратки биографични данни на кандидата

Радостин Вазов е роден на 10.01.1975 г. в гр. Пловдив. Той е бакалавър (1998 г.) и магистър (1999 г.) по финанси на УНСС. От 1997 до 2001 г. г-н Вазов е експерт по финансов анализ във „Вазов Институт“ ООД, а от 2001 до 2005 г. – асистент в катедра „Финанси“ на УНСС. От 2003 г. до момента той е изпълнителен директор на ВУЗФ, през учебната 2005 / 2006 г. – асистент, а от 2006 г. до момента – главен асистент във ВУЗФ. През 2014 г. г-н Вазов защитава дисертационен труд и придобива образователната и научна степен „Доктор“ (Диплома № 161 / 30.09.2014 г., издадена от УНСС, Финансово-счетоводен факултет). Владее руски и английски език. Специализирал е в South Bank University и London School of Economics and Political Science (2003 г.).

3. Обща характеристика на дейността на кандидата

Учебно-педагогическата дейност на гл. ас. д-р Радостин Вазов включва:

- лекционни курсове и семинарни занятия, както следва:
 - на български език по дисциплините:
 - Публични финанси;
 - Публични финанси и данъчен мениджмънт;
 - Основи на финансите;

- Стратегически мениджмънт и иновации;
 - Иновации в застраховането;
 - Продуктово развитие и иновации в общото застраховане;
 - Управление на риска и паричните потоци;
 - Предприемачество и иновации ;
 - Иновации и предприемачество.
- на английски език по дисциплините:
 - Публични финанси
 - Риск мениджмънт
 - Корпоративни финанси
 - Финансиране на предприемачески проекти
 - Основи на финансите.

За последните пет академични години (2014 / 2015 – 2018 / 2019 г.) учебната натовареност на д-р Вазов е **855 часа** (Служебна бележка, Изх. № 93 / 18.02.2019 г.).

- публикуване на две монографии, които подпомагат подготовката на студентите по съответните дисциплини;
- разработване на учебни материали и насоки за самостоятелна подготовка на студентите по преподаваните дисциплини на български и английски език.

Център в **научноизследователската работа** на кандидата са *застраховането и риск мениджмънта* – 7 публикации, в т.ч.:

- 1 монография, представена като хабилитационен труд;
- 5 статии, публикувани в нереферирани списания с научно рецензиране или редактирани колективни толове;
- 1 студия, публикувана в редактиран колективен том.

На следващо място идват *предприемачеството и иновациите* – 7 публикации, в т.ч.:

- 1 монография, която не е представена като хабилитационен труд;
- 1 статия, публикувана в научно издание, реферирано и индексирано в световноизвестни бази от данни с научна информация;
- 5 статии, публикувани в нереферирани списания с научно рецензиране или редактирани колективни толове.

Накрая, в научните разработки на д-р Вазов (3 студии, публикувани в нереферирани списания с научно рецензиране или редактирани колективни толове и други пуб-

ликации) са застъпени и *различни финансови и икономически въпроси в съвременния свят*, а именно:

- необходимост от системата „бонус – малус“;
- алтернативни канали за дистрибуция;
- застраховането на катастрофични рискове посредством алтернативно трансфериране на риска;
- мобилно застраховане и интернет застраховане;
- предприемачество и глобализация;
- трансформация на образованието;
- управление на инвестиционния риск в предприемаческата дейност;
- финансиране на стартиращи компании.

Основните **научни приноси** в трудовете на гл. ас. д-р Радостин Вазов могат да бъдат систематизирани така:

- застраховане и риск мениджмънт (№№ 3, 7.1, 7.2., 7.3, 7.7, 7.8 и 9.1 от приложения списък с публикации):
 - авторска методика за аналитично изследване, която демонстрира последователността, логиката, изследователската технология, статистико-математическите техники, измерителните и оценъчни процедури, специализираната и адаптирана метрика, индикатори и др.;
 - адаптиране и прилагане на някои неизползвани досега в българската застрахователна практика техники и технологии;
 - полезни теоретични и практико-приложни идеи в методологията, оценката на риска и рисковия мениджмънт в областта на паричните потоци на застрахователното дружество, допринасящи за обогатяване и усъвършенстване на теорията и практиката.
- предприемачество и иновации (№№ 4, 6, 7.4, 7.5, 7.6, 7.9 и 7.10 от приложения списък с публикации):
 - насоки за научни изследвания в областта на предприемачеството;
 - фокус върху границите на съвременните теории за предприемачеството;
 - ново съдържание на нашето теоретизиране върху предприемаческия феномен с идеята, че някои изследователски въпроси и/или предположения могат да изискват създаването на нови методи – нови за предприемачеството, но установени в други области на познанието;

- развитие на идеята за устойчиво предприемачество;
 - концептуализиране на предприемачите като свързващо звено между научната общност и крайните потребители в икономиката;
 - изследване на семейния бизнес в контекста на съвременното предприемачество.
- финансови и икономически въпроси в съвременния свят (№№6, 7.1, 7.2, 7.3, 7.4, 7.5, 7.6, 7.7, 7.8, 7.9, 7.10, 9.1, 9.2 и 9.3, от приложения списък с публикации):
 - анализ на редица съвременни проблеми на застраховането в мега- и макроикономически контекст;
 - интердисциплинарен поглед върху предприемачеството и глобализацията, трансформацията на образованието, предприемаческите университети, управлението на инвестиционния риск в предприемаческата дейност и финансирането на стартиращи компании.

За периода 2014 – 2018 г. по показател „Д“ от Минималните национални изисквания за заемане на академичната длъжност „доцент“, определени в Правилника за прилагане на ЗРАСРБ, кандидатът събира **65,8 точки** (при минимален брой: 50 точки).

Г-н Радостин Вазов е изпълнителен директор на ВУЗФ от 2003 г. до момента, т.е. повече от 15 години. Това е красноречив атестат за **практико-приложните умения и приноси** на кандидата за доцент.

4. Оценка на личния принос на кандидата

Идентифицираните в т. 3 на настоящата рецензия научни резултати и приноси са лична заслуга на д-р Радостин Вазов.

5. Критични забележки и препоръки

Препоръчвам на колегата Вазов да разшири и задълбочи своите изследвания в областта на публичните финанси.

6. Лични впечатления

Познавам Радостин Вазов повече от 20 години. Той е уважаван и високо ценен преподавател във ВУЗФ и УНСС.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Документите и материалите, представени от гл. ас. д-р Радостин Вазов **отговарят на всички изисквания** на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника за прилагане на ЗРАСРБ и съответния Правилник на ВУЗФ.

Кандидатът в конкурса е представил **достатъчен брой научни трудове**, публикувани след материалите, използвани при защитата на ОНС „Доктор“. В работите на кандидата има **оригинални научни и приложни приноси**, които са получили международно признание като представителна част от тях са публикувани в списания и научни сборници, издадени от международни академични издателства. Теоретичните му разработки **имат практическа приложимост**, като част от тях са пряко ориентирани към учебната работа. Научната и преподавателската квалификация на гл. ас. д-р Вазов е **несъмнена**.

Постигнатите от гл. ас. д-р Радостин Вазов резултати в учебната и научно-изследователската дейност, **напълно съответстват** на Правилника на ВУЗФ за приложение на ЗРАСРБ.

След запознаване с представените в конкурса материали и научни трудове, анализ на тяхната значимост и съдържащи се в тях научни, научно-приложни и приложни приноси, намирам за основателно **да дам своята положителна оценка и да препоръчам на Научното жури да изготви доклад-предложение до Академичния съвет за избор на гл. ас. д-р Радостин Григориев Вазов на академичната длъжност „доцент“ във ВУЗФ по професионално направление 3.8. „Икономика (Корпоративни финанси, предприемачество и финансово управление на застрахователни дружества)“.**

25.04.2019 г.

Рецензент:

(проф. д-р Румен Брусарски)